

Υπόθεση C-315/20

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

13 Ιουλίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Consiglio di Stato (Ιταλία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

10 Οκτωβρίου 2019

Αναιρεσείουσα:

Regione Veneto

Αναιρεσίβλητη:

Plan Eco S.r.l

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αντικείμενο της διαφοράς είναι η δυνατότητα αποστολής, σε χώρα της Ένωσης, σύμμεικτων αστικών αποβλήτων που δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, τα οποία υποβλήθηκαν σε μηχανική κατεργασία, όταν η κατεργασία δεν μετέβαλε ουσιαστικά τις αρχικές ιδιότητες των αρχικών αποβλήτων.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

Άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικό ερώτημα

«Στην περίπτωση που σύμμεικτα αστικά απόβλητα τα οποία δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες υποβλήθηκαν σε μηχανική κατεργασία από εγκατάσταση με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας [πράξη R1/R12, κατά την έννοια του παραρτήματος C του Codice dell’Ambiente (Κώδικα Περιβάλλοντος)] και, στο πέρας αυτής της πράξης κατεργασίας, προκύπτει, θεωρητικά, ότι η κατεργασία

δεν μετέβαλε ουσιαστικά τις αρχικές ιδιότητες των σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, πλην όμως αυτά ταξινομούνται υπό τον κωδικό ΕΚΑ 19.12.12, ταξινόμηση την οποία δεν αμφισβητούν οι διάδικοι·

προκειμένου να αξιολογηθεί η νομιμότητα των αντιρρήσεων, της χώρας προέλευσης, στο αίτημα προηγούμενης συγκατάθεσης στην αποστολή σε ευρωπαϊκή χώρα, σε παραγωγική εγκατάσταση στην οποία τα κατεργασμένα απόβλητα θα χρησιμοποιηθούν σε μεικτή καύση ή, εν πάση περιπτώσει, ως μέσο παραγωγής ενέργειας, τις οποίες προέβαλε η αρμόδια αρχή της χώρας προέλευσης επικαλούμενη τις αρχές της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, και ειδικότερα αντιρρήσεων όπως οι επίμαχες στην υπό κρίση υπόθεση, οι οποίες βασίζονται:

- στην αρχή της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος (άρθρο 13)· - στην αρχή της αυτάρκειας και της εγγύτητας, η οποία καθιερώνεται στο άρθρο 16, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, κατά το οποίο «[τ]α κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη εάν αυτό είναι απαραίτητο ή σκόπιμο, για να δημιουργήσουν ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων για την ανάκτηση σύμμεικτων αστικών αποβλήτων τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές»· - στην αρχή που καθιερώνεται στο ίδιο άρθρο 16, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, τελευταία περίοδος, κατά την οποία «[τ]α κράτη μέλη δύνανται επίσης να περιορίσουν τις εξερχόμενες αποστολές αποβλήτων για περιβαλλοντικούς λόγους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006»· - στην αιτιολογική σκέψη 33 της ίδιας οδηγίας, κατά την οποία «[γ]ια τους σκοπούς της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 [...] για τις μεταφορές αποβλήτων, τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα, που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού, εξακολουθούν να θεωρούνται ως σύμμεικτα αστικά απόβλητα έστω και εάν έχουν υποβληθεί σε κατεργασία αποβλήτων η οποία δεν έχει μεταβάλει ουσιαστικά τις ιδιότητές τους»:

ασκούν επιρροή και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιον τρόπο και σε ποιον βαθμό, ο Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων (εν προκειμένω ταξινόμηση ΕΚΑ 19.12.12, απόβλητα που παράγονται από εγκατάσταση μηχανικής κατεργασίας για πράξεις ανάκτησης R1/R12) και οι σχετικές ταξινομήσεις στη ρύθμιση [του δικαίου της Ένωσης] σχετικά με την αποστολή αποβλήτων τα οποία, πριν από τη μηχανική κατεργασία, ήταν σύμμεικτα αστικά απόβλητα;

Ειδικότερα, σε σχέση με τις αποστολές αποβλήτων που προκύπτουν από την κατεργασία σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, υπερισχύουν της ταξινόμησης που προκύπτει από τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων οι διατάξεις του άρθρου 16 της προμνησθείσας οδηγίας 2008/98/ΕΚ και η σχετική αιτιολογική σκέψη 33, που αφορούν ρητώς τις αποστολές αποβλήτων;

Εφόσον το κρίνει σκόπιμο και χρήσιμο, μπορεί το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν ο ως άνω κατάλογος έχει κανονιστικό χαρακτήρα ή συνιστά, αντιθέτως, απλή τεχνική πιστοποίηση κατάλληλη για την ομοιόμορφη ιχνηλασιμότητα όλων των αποβλήτων;»

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών· ιδίως, αιτιολογική σκέψη 33 και άρθρα 13 και 16.

Κανονισμός (ΕΚ) 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων· ιδίως, αιτιολογική σκέψη 21 και άρθρα 2, 3, 4 και 12.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Decreto legislativo 3 aprile 2006, n. 152 (Codice italiano dell'ambiente) [νομοθετικό διάταγμα 152 της 3ης Απριλίου 2006 (Ιταλικός Κώδικας Περιβάλλοντος)· στο εξής: Κώδικας Περιβάλλοντος]· ιδίως, άρθρο 182 bis, το οποίο, κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2008/98 και των αρχών της αυτάρκειας και της εγγύτητας που καθιερώνονται σε αυτήν, προβλέπει την ανάκτηση των σύμμεικτων αστικών αποβλήτων σε μια από τις κατάλληλες εγκαταστάσεις που ευρίσκονται πλησιέστερα στους τόπους παραγωγής ή συλλογής· και άρθρο 184, από το οποίο συνάγεται ότι, κατόπιν της τροποποίησής του, αυτό δεν χαρακτηρίζει πλέον ως «ειδικά» τα «απόβλητα που προκύπτουν από τις δραστηριότητες μηχανικής διαλογής των στερεών αστικών αποβλήτων»· παράρτημα D, το οποίο περιέχει τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (ΕΚΑ).

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Αντικείμενο της διαφοράς είναι η προηγούμενη συγκατάθεση την οποία ζήτησε, κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 1013/2006, η εταιρία μεταφοράς Plan-eco s.r.l. (στο εξής: Plan-eco) από την Regione Veneto (Περιφέρεια Βένετο), για την εξαγωγή αποβλήτων, τα οποία υποβλήθηκαν σε κατεργασία από την εγκατάσταση της εταιρίας Futura s.r.l. (στο εξής: Futura) και προορίζονταν για τσιμεντοβιομηχανία στη Σλοβενία για χρήση σε μεικτή καύση. Η εταιρία που κατεργάστηκε τα απόβλητα (παραγωγός) τα ταξινόμησε υπό τον κωδικό ΕΚΑ 19.12.12, βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων, ο οποίος περιέχεται στο παράρτημα D του Κώδικα Περιβάλλοντος, δεδομένου ότι πρόκειται για απόβλητα παραθέντα από εγκατάσταση μηχανικής κατεργασίας, καθώς και για ανάμεικτα υλικά, τα οποία δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες. Οι διάδικοι δεν διαφωνούν επί της ταξινόμησής τους. Η διαφορά ανέκυψε διότι η Regione Veneto (Περιφέρεια Βένετο) αρνήθηκε να συγκατατεθεί στην εξαγωγή. Η Plan-eco άσκησε προσφυγή

κατά της άρνησης αυτής ενώπιον του Tribunale Amministrativo Regionale (TAR) per il Veneto (διοικητικού δικαστηρίου της Περιφέρειας Βένετο, Ιταλία· στο εξής: TAR), το οποίο έκανε δεκτή την προσφυγή της. Ως εκ τούτου, η Regione Veneto (Περιφέρεια Βένετο) κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Consiglio di Stato (Συμβουλίου της Επικρατείας, Ιταλία), αιτούντος δικαστηρίου.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 2 Κατά την Plan-eco, τα προς αποστολή απόβλητα είναι ειδικά απόβλητα, δεδομένου ότι είναι προϊόντα μηχανικής κατεργασίας άλλων αποβλήτων, τα οποία προσδιορίζονται με τον κωδικό EKA 19.12.12, ο οποίος χαρακτηρίζει ειδικώς τα απόβλητα που παράγονται από εγκαταστάσεις κατεργασίας μέσω ανάκτησης των αρχικών αποβλήτων, βάσει του γεγονότος ότι προκύπτουν από επιχειρηματική δραστηριότητα με σκοπό την ανάκτηση των αποβλήτων ως καυσίμων. Το TAR έκανε δεκτή την άποψη αυτή, αντιπαραβάλλοντας τον κωδικό EKA 19, ο οποίος χαρακτηρίζει τα ειδικά απόβλητα, προϊόντα βιομηχανικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, προς τον κωδικό EKA 20, ο οποίος προσδιορίζει, αντιθέτως, τα αστικά απόβλητα, περιλαμβανομένων εκείνων της ανάμεικτης συλλογής. Κατά το TAR, ο κωδικός EKA 19.12.12 χαρακτηρίζει ως ειδικά τα αρχικώς αστικά απόβλητα που υποβλήθηκαν σε ειδική κατεργασία, διότι μετατράπηκαν σε νέο και διαφορετικό προϊόν.
- 3 Κατά την Regione Veneto (Περιφέρεια Βένετο), ο Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων, εν προκειμένω το παράρτημα D του Κώδικα Περιβάλλοντος, καθορίζει την τεχνική πιστοποίηση, πλην όμως δεν συνιστά κανονιστική ρύθμιση και περιέχει κεφάλαια με διατομεακό χαρακτήρα, δεδομένου ότι δεν υπάρχει μονοσήμαντη συσχέτιση μεταξύ του EKA και της ταξινόμησης των αποβλήτων ως αστικών ή ειδικών· επομένως, δεν είναι αποκλειστικά αστικά όλα τα απόβλητα που ταξινομούνται υπό τον κωδικό 20 του EKA, ο δε κωδικός 19 δεν περιλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο ειδικά απόβλητα. Στην προκειμένη περίπτωση, η Regione Veneto (Περιφέρεια Βένετο) υποστηρίζει ότι ο κωδικός EKA 19.12.12 μπορεί να αποδοθεί σε απόβλητα που παράγονται από εγκαταστάσεις μηχανικής κατεργασίας, είτε είναι αστικής προέλευσης είτε είναι ειδικά απόβλητα, και τούτο διότι ο χαρακτηρισμός των αποβλήτων, στο πέρας της κατεργασίας, εξαρτάται από τη μεταβολή ή μη των αρχικών χαρακτηριστικών των αποβλήτων. Κατ' αυτήν, η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται από την αιτιολογική σκέψη 33 της οδηγίας 2008/98, η οποία, μνημονεύοντας την αποστολή των αποβλήτων, προβλέπει ότι τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα εξακολουθούν να θεωρούνται σύμμεικτα αστικά απόβλητα εάν η κατεργασία δεν μετέβαλε ουσιαστικά τις ιδιότητές τους.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 4 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν υφίστανται αμφιβολίες όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά. Συγκεκριμένα, δεν αμφισβητείται ότι τα απόβλητα, τα

οποία η Futura υπέβαλε σε μηχανική κατεργασία με σκοπό την ανάκτηση, ήταν αρχικώς, ήτοι πριν από την εν λόγω κατεργασία, σύμμεικτα αστικά απόβλητα. Κατόπιν της κατεργασίας, τα εν λόγω απόβλητα ταξινομήθηκαν, ορθώς, υπό τον κωδικό ΕΚΑ 19.12.12, τον οποίο οι διάδικοι δεν αμφισβητούν. Προς αιτιολόγηση της άρνησης χορήγησης της συγκατάθεσής της στη διασυνοριακή αποστολή σε ευρωπαϊκή χώρα, η Regione Veneto (Περιφέρεια Βένετο) επισήμανε ότι, για την κυκλοφορία των αποβλήτων, πρέπει να θεωρείται σημαντικός, ανεξαρτήτως του αποδοθέντος κωδικού ΕΚΑ, ο χαρακτηρισμός αυτών ως σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, όταν η μηχανική κατεργασία των αρχικών αποβλήτων δεν μετέβαλε ουσιαστικά τις αρχικές ιδιότητές τους. Τέτοια περίπτωση συνέτρεχε εν προκειμένω.

- 5 Δεδομένης της πραγματικής αυτής κατάστασης, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν πρέπει να θεωρηθεί καθοριστική η ταξινόμηση (εν προκειμένω, ο κωδικός ΕΚΑ 19.12.12) των προς αποστολή αποβλήτων, βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων, με ορθώς αποδοθέντα κωδικό (κατά το παράρτημα D του Κώδικα Περιβάλλοντος), ως παραχθέντων μέσω μηχανικής κατεργασίας σε εγκατάσταση, χωρίς να ασκεί επιρροή το αν η πραγματοποιηθείσα μηχανική κατεργασία επέφερε ουσιαστική μεταβολή των ιδιοτήτων των αρχικώς σύμμεικτων αστικών αποβλήτων (με επακόλουθη αναγνώριση της δυνατότητας εξαγωγής των αποβλήτων ως ειδικών): ή αν είναι, εν πάση περιπτώσει, καθοριστική η αρχική φύση των υποβληθέντων σε κατεργασία αποβλήτων, όταν η μηχανική κατεργασία δεν μετέβαλε ουσιαστικά τις αρχικές ιδιότητές τους, οπότε η ταξινόμηση, βάσει του κωδικού ΕΚΑ, των αποβλήτων που προκύπτουν από την κατεργασία θα έχει σημασία μόνο σε περίπτωση απώλειας των αρχικών χαρακτηριστικών των αποβλήτων [με αποτέλεσμα να είναι βάσιμη, εν προκειμένω, η άρνηση της Regione Veneto (Περιφέρειας Βένετο) να χορηγήσει τη συγκατάθεσή της στην εξαγωγή].
- 6 Η επίλυση της διαφοράς απαιτεί την ερμηνεία διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, τις οποίες παρέθεσε το αιτούν δικαστήριο στο κείμενο του προδικαστικού ερωτήματος και, επομένως, την παρέμβαση του Δικαστηρίου.